

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

1GF415 Ledarskap och profession i fritidshemmet, 14,5
högskolepoäng

Leadership and Profession in School Age Educare, 14.5 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2023-03-20.

Reviderad 2024-10-07. Revision på grund av att kursen flyttas till Institutionen för pedagogik.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

1GF401 Arbete utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, 17 hp eller motsvarande.

Mål

Med utgångspunkt i praktiska erfarenheter av arbete i fritidshem ska studenten efter avslutad kurs kunna:

- beskriva och problematisera hur barns och ungas skiftande livsvillkor kan

påverka sociala relationer och identitetsskapande i relation till interkulturella lärprocesser och samhällseliga aspekter,

- reflektera över det egna ledarskapet utifrån ett interkulturellt perspektiv,
- redogöra för hur demokratiska värden kan främjas och organiseras i en pedagogisk praktik genom arbete för likabehandling, förebyggande av diskriminering och annan kränkande behandling,
- kritiskt granska normer och värden med fokus på sexualitet och relationer,
- beskriva hur samverkan och möten mellan vårdnadshavare och skola kan skapas och utvecklas,
- redogöra för hur samverkan kan genomföras mellan olika skolformer, professioner och myndigheter i syfte att möta barns och ungas skiftande livsvillkor,
- självständigt och i samverkan med andra identifiera och hantera elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska teorier och perspektiv för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- redogöra för och förklara hur olika teorier om ledarskap kan relateras till den pedagogiska praktiken samt problematisera ledarskapsformer inom skolan,
- problematisera hur lärares bemötande inverkar på elevers utveckling och lärande,
- redogöra för och problematisera mellanmänskliga konflikters uppkomst och dynamik samt kunna tillämpa beprövade metoder för konflikthantering,
- redogöra för och analysera problemområden gällande lärarens yrkesetiska riktlinjer och tjänstemannaansvar.

Innehåll

Det övergripande syftet med kursen är att utifrån dels studentens erfarenheter fokusera lärarens roll som ledare i förhållande till det pedagogiska ansvaret i fritidshem dels utifrån teorier om ledarskap och organisation. I kursen problematiseras mellanmänskliga konflikter och deras uppkomst. I relation till ledarskap hanteras även innehåll som samverkan kring barns lärande, utveckling och hälsa med såväl vårdnadshavare som andra professioner och myndigheter. Ledarskap och samverkan problematiseras utifrån barns skilda livsvillkor, skiktningssprinciper som genus, klass och etnicitet samt specialpedagogiska perspektiv, jämställdhet och jämlikhet. I kursen ingår även anmälningsplikt, sekretessfrågor och yrkesetik. Barns och ungas identitetsskapande i relation till olika samhällseliga aspekter problematiseras.

Professionsbas och professionell progression

I kursen läggs särskilt vikt vid utveckling av ledarskap och professionellt förhållningssätt utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet mot bakgrund av tidigare kurser. Studenten breddar och fördjupar sin förståelse och förmåga till yrkesmässig kunskap och handlingsberedskap med bas i tidigare erfarenheter. Genom kritiska reflektioner, över exempelvis egna normer och förgivettaganden, främjas en ökad självkänedom, yrkesspråklig utveckling och yrkesetisk medvetenhet.

Utifrån studentens redan förvärvade erfarenheter utvecklas ett kritiskt förhållningssätt genom att reflektera, ifrågasätta och ompröva såväl egna som andras idéer, hypoteser

och åsikter. Den studerande får uppgifter som kräver en systematisk prövning med koppling till det praktiska arbetet i pedagogisk verksamhet och aktuella forskningsresultat. Genom att träna perspektivtagande och didaktisk reflektion breddas och fördjupas studentens professionella yrkeskunskande. I ett lärande möte behöver studenten kunna gå utanför sitt eget perspektiv och så långt som möjligt se världen med barnets/elevens ögon. Genom att utveckla kunskaper om ledarskap och barns situation i skolan utvecklar studenten sitt omdöme och professionella förmåga att reflektera över, och handla på adekvata sätt, i relation till barns/elevs lärande och skolans uppdrag.

I kursen fördjupar studenten sin kommunikativa förmåga och sina språkliga färdigheter, för att kunna kommunicera sina kunskaper i tal och skrift i relation till professionen. Studenten förväntas argumentera teoretiskt för olika ställningstaganden och vidareutvecklar sin handlingsrepertoar utifrån såväl beprövad erfarenhet som vetenskapligt förhållningssätt. I kursen används digitala verktyg för ett didaktiskt utforskande och dokumenterande i och av fritidspedagogisk undervisning.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Den vetenskapliga progressionen innefattar en successiv breddning och fördjupning avseende studentens etiska och vetenskapliga medvetenhet vilket inkluderar konsumtion av forskning, teorianknytning, metodiskt kunnande samt produktion och analys av empiriskt material. Informationssökning för att kunna arbeta på vetenskaplig grund ingår. Den vetenskapliga progressionen innefattar även kommunikativ förmåga vilket innebär att studenten fortsätter utveckla hållbara kommunikativa färdigheter i tal och skrift. Studentens yrkeserfarenhet ligger till grund för vidareutveckling av studentens vetenskapliga förhållningssätt och professionella yrkesutövande. I samband med redovisningar tränas studenten i att sakligt och korrekt kunna använda vetenskapliga källor och att kritiskt granska och kommentera dessa.

I kursen tränas studenten att identifiera utvecklingsområden och problemställningar i den fritidspedagogiska praktiken samt att koppla dessa till resultat från forskning av relevans för det professionella lärararbetet. I kursen aktualiseras olika innebörder av relationerna mellan beprövad erfarenhet och vetenskapligt förhållningssätt. Studenten tränas att systematiskt granska verksamheten och sina egna handlingar utifrån dessa begrepp genom systematiska kunskapsöversikter, dokumentanalys och didaktiska modeller. I kursen ingår att kritiskt granska olika kvantitativa och kvalitativa vetenskapliga studier relevanta för kursens innehåll. Med hjälp av informationssökningar gör studenten relevanta urval av aktuella forskningsresultat med koppling till kursens olika kunskapsområden. Fortsatt utveckling av studentens akademiska kunskap om referenshantering sker i de skriftliga uppgifterna i kursen.

Globala värden

Progressionslinjen globala värden innefattar perspektiven lärande för hållbar utveckling (inklusive social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet), likabehandling och interkulturalitet. I progressionslinjen ingår även hur perspektiven av lärande för hållbar utveckling kommer till uttryck i skolväsendet. Dessutom riktas särskilt fokus mot barns mångkontextuella uppväxtvillkor, skiktningssprinciper, jämställdhet och jämlikhet. Studenten får kritiskt diskutera och problematisera utformningen av den pedagogiska verksamheten i fritidshemmet och ställa det i relation till sitt ledarskap som lärare i fritidshem. Här sker en breddning och fördjupning i de globala värdena och hur dessa kan komma till uttryck i undervisningen. I kursen läggs särskild vikt vid barns- och ungas identitetsskapande i ett globaliserat samhälle i relation till undervisning och lärande. I kursen ingår problematisering av hur undervisningen i fritidshemmet kan utformas för att präglas av samhällets demokratiska värderingar uttryckta i styrdokument samt i barnkonventionen.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom en individuell skriftlig kunskapsöversikt, 3,5 hp, en skriftlig paruppgift, 3 hp, en skriftlig analys, 4 hp, samt fyra seminarier. De fyra seminarierna omfattar 4 hp.

För betyget Godkänd krävs att kursens mål ska vara uppnådda.

För betyget Väl godkänd i kursen krävs att två av de tre skriftliga examinationerna bedöms med betyget Väl godkänd.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1GF405 Ledarskap och profession i fritidshemmet, 14,5 hp

Övrigt

Kursen ingår i LGFRE.

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Aspelin, Jonas (senaste upplagan). *Sociala relationer och pedagogiskt ansvar*. Gleerups. (168 s).

Bruce, Barbro, Rubin, Maria, Thimgren, Pia & Åkerman, Roger (senaste upplagan). *Specialpedagogik i professionellt lärarskap: synsätt och förhållningssätt*. Gleerup Utbildning. (168 s).

Flato, David & Hulth, Maria (senaste upplagan). *Gör det jämställt: praktiskt jämställdhetsarbete i förskola, skola och fritidshem*. Jämställt. (129 s).

Fjällhed, Anders & Jensen, Mikael (senaste upplagan) *Barns livsvillkor: i mötet med skola och fritidshem*. Studentlitteratur. (216 s).

Guvå, Gunilla & Hylander, Ingrid (senaste upplagan). *Elevhälsa som främjar lärande: om professionellt samarbete i retorik och praktik*. Studentlitteratur. (274 s).

Hakvort, Ilse & Lundström Agneta (senaste upplagan). *Pedagogiskt ledarskap med konflikter i fokus*. Gleerups. (153 s)

Karlsudd, Peter (2011). *Sortering och diskriminering eller inkludering*. Specialpedagogiska rapporter och notiser (6). Högskolan Kristianstad. (27 s).

Langmann, Elisabet (senaste upplagan). Läraryrkets interkulturella dimensioner. I Helena, Hill (Red.), *Perspektiv på interkulturalitet* (s. 21-37). Södertörns högskola.

Nilholm, Claes & Göransson, Kerstin (2013). *Inkluderande undervisning - vad kan man lära av forskningen?* Specialpedagogiska skolmyndigheten. (75 s).

Pihlgren, Ann S. (red.) (senaste upplagan). *Föräldrasamverkan: att bygga tillit* (valda delar, ca 130 s.). Studentlitteratur.

Roslund, Helene (senaste upplagan). *Fritidshemmet: uppdrag och juridik*. Studentlitteratur. (valda delar, ca 100 s).

Samuelsson, Marcus (senaste upplagan). *Lärandets ordning och reda: ledarskap i klassrummet*. (221 s.). Natur & Kultur.

Skolverket (senaste upplaga). *Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*. Skolverket. (80 s).

Swärd, Susanne (senaste upplagan). *Barnkonventionen i praktisk tillämpning inom förskolan och skolan*. (2 uppl.). Nordsteds Juridik AB. (valda delar, ca 50 s.).

Vetenskapliga artiklar om ca 100 sidor tillkommer